

Knežević, B., Kavarić, M., Vuković, T.

Biološki zavod, Titograd i Prirodno-matematički fakultet, Sarajevo

Pseudorasbora parva (Schlegel)

Nova vrsta za ihtiofaunu Jugoslavije

Pseudorasbora parva je prvi put opisana od strane Schlegel-a, 1842. kao **Leuciscus parvus**. Bleeker, 1860 je izdvaja u poseban rod **Pseudorasbora** i daje joj konačan naziv **Pseudorasbora parva**.

Ova vrsta živi u vodama Japana, Kine, Koreje i u basenu rijeke Amur. Tera typica je Japan—Nagasaki. **Pseudorasbora parva** služi kao plijen grabljivih vrsta riba: štuke, soma, grgeča i dr. (Lišev, 1950). Po podacima Muhacheve, 1950 ova ciprinidna vrsta je tipični bentofag, mada planktonski organizmi kod odraslih riba igraju značajnu ulogu u ishrani.

U ihtiofauni Jugoslavije (Vuković i Ivanović, 1971) ova vrsta nije bila do sada registrovana. U martu 1977. ulovljeni su prvi primjerci **Pseudorasbora parva** u Šaskom jezeru kod Ulcinja. Predpostavljamo da je ova vrsta dospjela u Šasko jezero, preko rijeke Bojane, iz albanskog dijela Škadarskog jezera.

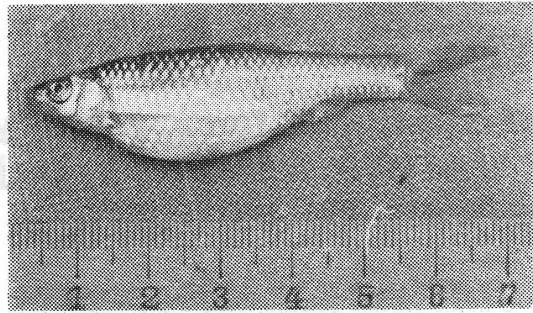
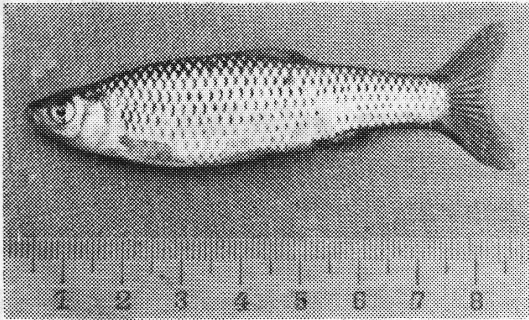
Dana 24. III 1977. godine ulovljena su elektroagregatom 4 primjerka (3 mužjaka i 1 ženka) **Pseudorasbora parva** u Šaskom jezeru (sl. 1). Totalna dužina ulovljenih primjeraka kretala se od 64,0 do 83,1 mm, a težina tijela od 3,0 — 6,1 g. Na ulovljenim primjercima obrađeni su neki meristički i morfometrijski karakteri (Tab. 1.). Na osnovu dobijenih rezultata i podataka iz literature dat je opis ove nove vrste za ihtiofaunu Jugoslavije.

Na krljuštima **Pseudorasbora parva** se nalaze polumjesečaste pjegice okrenute ispučenom stranom pozadi. Od vrha usta do osnove repnog peraja duž bokova tijela proteže se izrazita tamna pruga. Kod polno zrelih mužjaka ispod oka sa svake strane jvalja se nekoliko oštarih kvržica u vidu roga. (Sl. 1.).

Meristički karakteri U lednom peraju su 3 negranata i 7 granatih zrakova, u analnom su 3 negranata i 6 granatih zrakova, dok u trbušnom peraju ima i negranata i 7 granatih zrakova, a u grudnom 1 negranata i 12—13 granatih zrakova. U bočnoj liniji ima 37—38 krljušti, a iznad bočne linije je 5, a ispod 4 krljušti.

Morfometrijski karakteri Ukupno je obrađeno 18 morfometrijskih karaktera. Od toga 3 karaktera (dijametar oka, predočni i zaočni prostor) su izražena kao procent od dužine glave, dok su ostali karakteri izraženi u procentima od dužine tijela bez repnog peraja. Rezultati su dati u tabeli 1.

Kako je ovo prvi nalaz **Pseudorasbora parva** u Šaskom jezeru to je njena ekologija u ovom jezeru nepoznata. Stoga smo mišljenja da je potrebno proučiti ekologiju ove nove vrste u Šaskom jezeru jer se može pretpostaviti da će se naći u kompetitivskim odnosima u pogledu ishrane. sa juvenilnim jedinkama ekonomski značajnih vrsta riba (**Cyprinus carpio** i **Alburnus alburnus alborella**).

Dvije ulovljene jedinke *Pseudorasbora parva*

Tabela 1.

Neki morfometrijski i meristički karakteri *Pseudorasbora parva* (S c h l e g e l) iz Šaskog jezera kod Ulcinja

Karakter	Srednja vrijednost u mm	Variranje	% od dužine tijela bez repnog peraja	% od dužine glave
Totalna dužina tijela	76,730	64,0 — 83,0		
Dužina tijela bez repnog peraja	63,970	51,6 — 70,3		
Dužina glave	54,450	13,2 — 17,0	24,21 ± 0,417	
Dijametar oka	4,225	3,7 — 4,0		32,50 ± 2,202
Predočni prostor	5,050	4,0 — 6,2		39,24 ± 5,307
Zaočni prostor	6,975	6,2 — 7,8		53,86 ± 4,378
Antedorzalno rastojanje	31,300	25,8 — 34,5	48,98 ± 0,551	
Poatdorzalno rastojanje	24,650	20,0 — 26,9	38,55 ± 0,509	
Visina glave u zatiljku	10,975	9,0 — 12,0	17,19 ± 0,576	
Najveća visina tijela	17,000	15,2 — 18,5	26,76 ± 1,036	
Najmanja visina tijela	7,675	6,0 — 9,0	11,98 ± 0,622	
Dužina repnog stabla	15,625	12,4 — 17,4	24,38 ± 0,356	
Rastojanje između P i V	17,050	14,6 — 18,6	26,74 ± 0,643	
Rastojanje između V i A	14,475	11,9 — 16,2	22,64 ± 0,363	
Dužina osnove lednog peraja	7,900	6,3 — 9,3	12,21 ± 0,416	
Visina lednog peraja	11,300	10,0 — 12,5	17,77 ± 0,797	
Dužina osnove analnog peraja	5,000	4,0 — 6,0	7,79 ± 0,308	
Visina analnog peraja	8,075	6,6 — 9,7	12,65 ± 0,903	
Dužina grudnih peraja	10,975	9,7 — 11,6	17,25 ± 0,601	
Dužina trbušnih peraja	11,000	9,2 — 12,2	17,23 ± 0,286	
Broj krljušti na bočnoj liniji	37,50	37,0 — 38,0		
Broj krljušti iznad bočne linije	5,00	— —		
Broj krljušti ispod bočne linije	4,00	— —		
Broj zrakova u lednom peraju	III-7,00	— —		
Broj zrakova u podrepnom peraju	III-6,00	— —		
Broj zrakova u trbušnom peraju	I-7,00	— —		
Broj zrakova u grudnom peraju	I-12,75	12 — 13		

LITERATURA

1. Berg, L. S. (1949): Ryby presnyh vod SSSR i soopredelnyh stran, II, Moskva—Leningrad.
2. Nikol'skij, G. V. (1956): Ryby bassejna Amura, Moskva.
3. Vuković, T., Ivanović, B. (1971): Slatkovodne ribe Jugoslavije, Sarajevo.